

**ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКИХ ПРИКРАС НА ОСНОВІ
НАЦІОНАЛЬНИХ СИМВОЛІВ**

О.Д. ДМИТРАКОВА, А.О. КОЛЕСНИК, Є.О. ГОЛОВЧАНСЬКА,
І.В. ФРОЛОВ

Київський національний університет технологій та дизайну

Відродження національної свідомості українців протягом трьох десятиліть незалежності було тісно пов'язано з відновленням національної пам'яті, поваги до національних символів та національних героїв. З початком повномасштабної російсько-української війни мільйони українців змушені були покинути власні домівки і виїхати за кордон. Гуманітарна допомога, прихисток біженців – є надзвичайно важливими для всіх біженців. При цьому важливим є аспекти як демонстрації підтримки Української держави та її громадян, так і розповсюдження символів, що мають культурний та історичний контекст розвитку нашої держави, її ролі у сучасному суспільстві. Ювелірні вироби є важливим і актуальним доповненням сучасного костюму. Тому, було поставлено завдання розробити авторські прикраси на основі національних символів та ідей з метою популяризації символів української культури в Україні та за її межами.

На основі аналізу сучасних тенденцій дизайну ювелірних виробів було поставлено завдання запропонувати дизайн авторських прикрас з використанням українських символів та культурних кодів України.

Ювелірне мистецтво та мистецтво художньої обробки металу в історії української культури має давні традиції і є одним з найпоширеніших видів декоративно-прикладного мистецтва нашого народу. Воно розвивалося на ґрунті та під впливом культур інших етносів, що в різні часи проживали на території сучасної України. В наслідок цього утворилися самобутні і символічні течії та стилі декоративно-прикладного мистецтва, відмінні від мистецтв інших народів [1].

До державних символів України належать прапор, герб і гімн України. Герб України є символом, який відображає стрижневі засади зародження, формування та оформлення української державності. В ньому віддзеркалюється історія України, генезис українського народу, процес трансформації спільноти людей, які проживали на одній території, в українську націю. У просторі часу великий Державний Герб України є уособленням об'єднання української історії: прадавніх часів, величі княжої доби, героїзму козацької епохи, періоду національно-визвольних воєн, відновлення незалежності Української держави. Цей символ відображає процеси формування принципів демократії, ідеї соборності та державного суверенітету [2]. Герб є одним з найпопулярніших патріотичних прикрас. В сучасних прикрасах дизайнери на зміну однотипним простим виробам пропонують прикраси змінених форм, інтегровані з іншими символами і культурними сповіщеннями.

Ще одним впізнаваним культурним надбанням України є її вишивка [3]. Вишиті сорочки вже стали невід'ємним модним елементом. Прикраси, що імітують елементи української вишивки є стильними і актуальними серед українських та іноземних споживачів. Саме тому було прийнято рішення об'єднати герб і вишивку в одній прикрасі. Герб ніби «вишитий» з металу у техніці «хрестик».

Іншим джерелом натхнення стали мапа України, яка символізує єдність усіх її областей, та пшеничне колосся. Колоски є символом однієї з найбільших святинь українського народу – хліба, символом урожайності та процвітання. Колоски пшениці символізують вічність і відродження. Поєднанням цих символів було створено ескіз підвіски «Україна з колосками» (рис.1).

Після ескізування було виконано моделі підвісок з воску, а потім – в металі. На рисунку 2 надано фото виконаних виробів зі срібла.

**Рис. 1 – Ескіз підвіски
«Україна з колосками»**

**Рис. 2 – Зображення готових підвісок,
авторська робота**

Висновки. В результаті проведеного дослідження було обрано державні символи України, та символи, що відображають дух українського народу – народну вишивку, колоски пшениці. В результаті поєднання цих символів, було розроблено ескізи підвісок, виконано їх моделі з воску та відлито з металу. Розроблені прикраси демонструють патріотизм та можуть бути використані для демонстрації підтримки народу України.

Література

1. Роготченко О. Ювелір Експо Україна 2002 // АНТ: Археологія, мистецтво, культура. - 2003.
2. Ювелірне мистецтво України Альбом / Упор. Л. Крушельницька. - К.: Бліц Принт, 2002. 192с.
3. Ужиткове мистецтво в поліетнічному середовищі Півдня України: стан, проблеми, тенденції розвитку : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / Н. М. Хоменко; Київ. нац. ун-т культури і мистец. - К., 2012. - 16 с. - укр.